

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ **pentru aprobarea Programului Național de Investiții "Anghel Saligny"**

Având în vedere obligațiile statului de a garanta și de a asigura cadrul legislativ pentru exercitarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor, stabilite prin Constituția României, republicată, obligații care se realizează prin toate structurile sale administrative și prin instrumentele instituite în vederea sprijinirii eforturilor autorităților administrației publice locale în dezvoltarea infrastructurii de bază: apă-canalizare, drumuri și altele asemenea la nivelul tuturor localităților,

Ținând cont că prin Programul de guvernare, Guvernul României își asumă modernizarea comunităților locale prin realizarea de investiții în infrastructura locală, drumuri județene și locale, infrastructura de apă și canalizare, stații de epurare a apei, extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale, etc.

Conform estimărilor facute, la nivel național, 20.000 km drumuri județene și 27.000 km drumuri comunale sunt nemodernizate, fiind estimată o valoare de 50 miliarde lei pentru modernizarea acestor drumuri; 29% din unitățile administrativ-teritoriale sunt fără rețele de apă, iar 57 % din unitățile administrativ-teritoriale sunt fără canalizare, fiind estimată o valoare de 80 miliarde lei pentru realizarea acestor obiective de investiții; 2.226 unitățile administrativ-teritoriale sunt fără rețele de distribuție de gaze naturale, iar pentru acest domeniu fiind depuse cereri în număr de 174 cereri, însumând o valoare de 2.642 milioane lei.

Având în vedere ca în perspectiva imediată, că prin PNDL urmează să fie finalizate obiectivele de investiții din domeniile drumuri și apă și canal, în număr de 3.419 obiective de investiții cu o valoare finanțată de 22.994 milioane lei, dintr-un total de 6.204 cereri depuse, rămânând un număr de 2.785 de cereri nefinanțate, însumând 26.106 milioane lei, fiind nevoie de continuarea unor astfel de programe în vederea asigurării unei dezvoltări armonioase dintre regiunile României, pentru a putea recupera decalajele de dezvoltare între județe și a asigura creșterea calității serviciilor publice la care să aibă acces cetățenii, contribuind astfel la obiectivul de convergență cu economiile statelor mai avansate din Uniunea Europeană.

De asemenea, la Compania Națională de Investiții au fost depuse 554 solicitări pentru drumuri județene și drumuri locale, având o valoare de 8.351 milioane lei,

Se impune intervenția legislativă de urgență pentru crearea unui cadru legislativ care să permită unităților administrativ-teritoriale promovarea obiectivelor de investiții, prin Programul Național de Investiții "Anghel Saligny" în domeniile eligibile, astfel încât să se poată asigura accesul la servicii esențiale a întregii populații, creșterea calității vieții și evitarea riscului de depopulare în comunitățile subdezvoltate,

Consecința negativă pe care o poate avea neadoptarea prezentei ordonanțe de urgență este faptul că unele dintre serviciile esențiale pe care statul și unitățile administrativ-teritoriale trebuie să le asigure tuturor cetățenilor nu pot fi oferite la standarde de calitate și siguranță sau nu pot fi oferite deloc în anumite zone izolate, atrăgând afectarea stării de sănătate a populației, a condițiilor de trai, precum și depopularea comunităților subdezvoltate, fiind necesară o abordare integrată, strategică la nivel național în asigurarea finanțării de către stat, prin administrația publică locală, a unor proiecte prioritare care conduc la îmbunătățirea condițiilor de trai prin asigurarea serviciilor publice elementare, de bază, în acord cu nevoile beneficiarilor programului,

În considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență

Art. 1 – (1) Se aprobă Programul Național de Investiții "*Anghel Saligny*" denumit în continuare program, coordonat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

(2) Pentru programul prevăzut la alin. (1) se aprobă pentru Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației credite de angajament pentru perioada 2021-2028 în valoare de 50.000.000 mii lei, în baza cărora se pot încheia contracte de finanțare multianuale.

(3) Creditele de angajament prevăzute în fișa Programului Național de Investiții "*Anghel Saligny*", anexă la bugetul Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, rămase neutilizate la sfârșitul fiecărui exercițiu bugetar ale anilor 2021-2027 vor fi avute în vedere la elaborarea legilor bugetare anuale și a rectificărilor bugetare din perioada 2022 - 2028, cu încadrarea în valoarea maximă prevăzută la alin. (2).

(4) În termen de 10 zile de la data aprobării modificărilor efectuate potrivit alin. (3), Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației comunică Ministerului Finanțelor fișa modificată a Programului Național de Investiții "*Anghel Saligny*", însușită de ordonatorul principal de credite.

(5) În cadrul Programului se pot realiza obiective de investiții necesare pentru echiparea unităților administrativ-teritoriale cu dotări tehnico-edilitare și de acces la căile de comunicație, în conformitate cu reglementările cuprinse în Planul de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități, aprobat prin Legea nr. 351/2001, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Pot fi finanțate prin prezentul Program obiectivele de investiții care nu sunt incluse la finanțare în programele derulate din fonduri externe nerambursabile în perioada de programare 2021-2027.

(7) În scopul utilizării eficiente a fondurilor alocate prin program, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației poate dezangaja, în vederea contractării, sumele rămase neutilizate în urma economiilor rezultate pe parcursul derulării contractelor de finanțare, în limita creditului de angajament alocat programului, în condițiile legii.

(8) Creditele de angajament rămase neutilizate conform prevederilor de la alin. (3) și (7) se pot utiliza pentru finanțarea obiectivelor de investiții pentru care s-au depus solicitări în termenul legal și nu li s-au alocat fonduri din lipsa creditelor de angajament și sunt alocate pe baza criteriilor de prioritizare.

Art. 2 - Beneficiarii programului sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

Art. 3 – (1) Obiectivele de investiții care se realizează în cadrul programului trebuie să fie amplasate pe terenuri și/sau construcții, după caz, aflate în proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale sau în administrarea acestora, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul în care obiectivul de investiții afectează și terenuri ape sau drumuri proprietate publică a statului și/sau a județului, iar beneficiarii nu dețin dreptul de proprietate/administrare asupra lor, investiția se poate realiza cu acordul prealabil al administratorului apelor, respectiv cu acordul prealabil și pe baza autorizației de amplasare și/sau de acces în zona drumului public, emisă de administratorul drumului respectiv, în temeiul legii.

Art. 4 - (1) În cadrul programului se pot realiza obiective de investiții noi precum și intervenții la construcțiile existente care se referă la lucrări de construire, reconstruire, consolidare, reparație, modernizare, modificare, extindere, reabilitare, după caz, schimbare de destinație, protejare, restaurare, conservare, pentru următoarele categorii de investiții:

- a) alimentări cu apă și stații de tratare a apei;
- b) sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;
- c) drumurile publice clasificate și încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare ca drumuri județene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților, precum și variante ocolitoare ale localităților;
- d) poduri, podețe, pasaje sau punți pietonale;
- e) sisteme de distribuție a gazelor naturale și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale, care au autorizație de construire valabilă.

(2) Referitor la sistemele de distribuție a gazelor naturale și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale, prevăzute la lit. e), ocuparea temporară a terenurilor din fondul forestier național se va face astfel:

a) prin derogare de la prevederile art. 42 alin. (1) lit. a) - c) din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ocuparea temporară a terenurilor din fondul forestier proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale pentru realizarea lucrărilor specifice proiectelor de interes național sau județean din domeniul gazelor naturale și energiei electrice se face cu titlu gratuit pe toată durata de existență a acestora;

b) prin derogare de la prevederile art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 46/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ocuparea temporară a terenurilor din fondul forestier proprietate privată pentru realizarea lucrărilor specifice proiectelor prevăzute la lit. a) se face pe toată durata de existență a acestora; chiria și contravaloarea pierderii de creștere determinate de exploatarea masei lemnoase înainte de vârsta exploatabilității tehnice, datorate pentru ocuparea temporară a terenurilor forestiere aflate în proprietate privată, se stabilesc prin înțelegere cu proprietarul terenului forestier și se consemnează sau se achită cu titlu de indemnizație de către inițiatorul proiectului, în condițiile legii;

c) acordul proprietarului pentru terenurile forestiere proprietate privată, prevăzut în Legea nr. 46/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se încheie de către proprietar sub forma înscrisului sub semnătură privată pentru ocuparea temporară a terenurilor forestiere din fondul forestier național și se depune în copie certificată pentru conformitate cu originalul de inițiatorul proiectului la instituția competentă să emită aprobarea de ocupare temporară;

d) prin derogare de la prevederile Legii nr. 46/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ocuparea temporară a terenurilor din fondul forestier proprietate privată necesară realizării proiectelor prevăzute la lit. a) se face fără acordul proprietarilor în situația în care nu se prezintă un titlu valabil sau nu sunt cunoscuți proprietarii, în situația litigiilor, precum și în situația succesiunilor nedeschise ori a succesorilor necunoscuți sau în cazul în care nu se ajunge la un acord financiar cu proprietarul; acordul proprietarului în acest caz se suplinește prin declarația inițiatorului proiectului de asumare proprie a răspunderii și care descrie imposibilitatea obținerii acordului proprietarilor;

e) în situațiile prevăzute la lit. d), sumele datorate deținătorilor pentru ocuparea temporară a terenului forestier, calculate potrivit Metodologiei privind scoaterea definitivă, ocuparea temporară și schimbul de terenuri și de calcul al obligațiilor bănești, aprobată prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 694/2016, cu modificările ulterioare, inclusiv valoarea masei lemnoase valorificate, se consemnează cu titlu de indemnizație într-un cont bancar deschis pe numele inițiatorului proiectului și se eliberează ulterior prin dispoziția inițiatorului proiectului;

f) ocuparea temporară a terenurilor forestiere proprietate privată pentru care nu au fost emise documentele care fac dovada proprietății se face pe baza unei adeverințe eliberate de către comisia locală pentru reconstituirea dreptului de proprietate, aprobată de către primar, care confirmă această situație;

g) prin derogare de la prevederile art. 37 alin. (11) din Legea nr. 46/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru realizarea obiectivelor prevăzute la lit. a) la distanțe mai mici de 50 m de liziera pădurii nu este necesară obținerea avizului structurii teritoriale a autorității publice centrale care răspunde de silvicultură.

(3) Tipurile de obiective de investiții, categoriile de lucrări și cheltuielile care se finanțează în cadrul fiecărei categorii de investiție prevăzută la alin. (1) sunt stabilite prin normele metodologice de aplicare ale programului.

Art. 5 - (1) Finanțarea programului se asigură din:

a) sume din transferuri, alocate bugetelor locale, de la bugetul de stat, aprobate cu această destinație în bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației;

b) sume din bugetele locale alocate cu această destinație;

c) alte surse legal constituite.

(2) Sumele alocate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, prin prezentul program, sunt surse de finanțare complementare pentru bugetele locale.

Art. 6 - (1) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a Normelor metodologice pentru punerea în aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, beneficiarii depun cereri de finanțare, la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în format electronic, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 38/2020 privind utilizarea înscrisurilor în formă electronică la nivelul autorităților și instituțiilor publice.

(2) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației centralizează propunerile transmise conform alin. (1) în baza criteriilor de prioritizare și în limita creditelor de angajament, prevăzute în legea bugetară anuală, întocmește lista de obiective propuse spre finanțare, listă care se aprobă prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației.

(3) Documentele necesare a fi transmise de beneficiari către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației în vederea încheierii contractelor de finanțare se stabilesc prin normele metodologice.

Art. 7 - (1) Prin derogare de la prevederile art. 34 alin. (2) lit. e) și h) și alin. (3) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, în baza ordinului prevăzut la art. 6 alin. (2), se încheie contracte de finanțare multianuale între Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și beneficiari, pe o perioadă de maximum 5 ani, în limita creditelor de angajament aprobate și a creditelor bugetare aprobate și/sau estimate cu această destinație, fără eşalonarea anuală a creditelor bugetare, care se înscriu cumulativ pentru toată perioada de finanțare. Pe durata de valabilitate a contractelor de finanțare, valoarea creditelor de angajament este egală cu valoarea creditelor bugetare.

(2) În funcție de prevederile bugetare aprobate anual cu această destinație, durata contractelor de finanțare prevăzută la alin. (1) poate fi prelungită cu maxim 3 ani, fără a depăși data de 31 decembrie 2028.

(3) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației transferă beneficiarilor creditele bugetare aferente contractelor de finanțare încheiate conform alin. (1) în limita bugetului anual aprobat cu această destinație, în ordinea cronologică de înregistrare a solicitării de transfer al sumelor.

(4) În situația epuizării creditelor bugetare disponibile în anul în curs, prevăzute în bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației cu această destinație, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației înștiințează beneficiarii contractelor de finanțare prevăzute la alin. (1) cu privire la aceasta.

(5) După primirea înștiințării prevăzute la alin. (4) beneficiarii dispun măsurile necesare evitării înregistrării de arierate sau continua implementarea obiectivelor de investiții din surse proprii sau alte surse legal constituite.

(6) După înștiințarea beneficiarilor în conformitate cu alin. (4), în situația suplimentării creditelor bugetare pentru anul în curs, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației anunță beneficiarii cu privire la reluarea transferurilor de sume în condițiile alin. (3) și, după caz, cu privire la epuizarea creditelor bugetare suplimentare.

(7) În perioada de valabilitate a contractelor de finanțare multianuală, în situația în care beneficiarii prevăzuți la alin. (1) decontează sumele aferente contribuției de la bugetul de stat din surse proprii sau alte surse legal constituite au dreptul să solicite recuperarea acestora la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, care transferă aceste sume în limita creditelor bugetare aprobate în buget cu această destinație, în condițiile prevăzute la alin. (3).

(8) Pe perioada de derulare a contractelor de finanțare încheiate conform alin. (1), în situația în care solicitările de transfer depuse conform alin. (7) depășesc nivelul creditelor bugetare aprobat prin legea bugetară anuală pentru anul în curs, sumele aferente acestora se transferă de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, cu prioritate, în anul bugetar următor, în condițiile legii, în ordinea cronologică de înregistrare în anul anterior a solicitării de transfer al sumelor necesare pentru decontarea bunurilor/serviciilor/lucrărilor executate.

(9) În situația în care durata contractelor de finanțare prelungite în condițiile alin. (2) încetează, iar solicitările de transfer depuse la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației în perioada de valabilitate a contractului de finanțare, conform alin. (7) depășesc nivelul creditelor bugetare aprobat prin legea bugetară anuală pentru anul în curs, plata acestora se realizează în condițiile alin. (8) și ale art. 28¹ din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

(10) Beneficiarii prevăzuți la alin. (1), în baza contractelor de finanțare încheiate în temeiul prezentei ordonanțe de urgență, cuprind în bugetul propriu credite bugetare estimate în funcție de graficele de execuție a livrării de bunuri, prestării de servicii, execuției de lucrări.

(11) În cazul obiectivelor de investiții nefinalizate până la finalul perioadei contractuale, beneficiarii returnează sumele decontate, fără alte penalizări și dobânzi.

Art. 8 - (1) Beneficiarii răspund de organizarea și derularea procedurilor de atribuire a contractelor de bunuri/servicii/lucrări, în conformitate cu prevederile legale și cu obligațiile din contractele prevăzute la art. 7, precum și de modul de utilizare a sumelor alocate de la bugetul de stat prin program potrivit destinației pentru care au fost alocate.

(2) Beneficiarii au obligația să transmită Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației toate documentele necesare monitorizării și finanțării prin program a obiectivelor de investiții și sunt responsabili pentru realitatea, exactitatea și legalitatea datelor prezentate.

Art. 9 - (1) Programarea, coordonarea și monitorizarea utilizării fondurilor alocate de la bugetul de stat în implementarea proiectelor de investiții din program se fac de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației .

(2) La solicitarea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, reprezentanți cu atribuții de control din aparatul propriu al Inspectoratului de Stat în Construcții - I.S.C. efectuează controale pentru verificarea situației reale din teren în raport cu datele transmise prin solicitări și documente.

Art. 10 - (1) În cazul în care beneficiarii utilizează sumele transferate cu nerespectarea prevederilor legale sau contractuale, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației notifică beneficiarii cu privire la prevederile încălcate și solicită restituirea în termen de 30 de zile calendaristice a sumelor decontate necuvenit.

(2) În situația în care beneficiarii nu restituie sumele decontate necuvenit în termenul stabilit, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației solicită în scris Direcțiilor Generale Regionale ale Finanțelor Publice în a căror rază teritorială se află unitățile administrativ-teritoriale respective sistarea alimentării atât cu cote defalcate din impozitul pe venit, cât și cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrare, cu excepția plăților pentru achitarea drepturilor salariale și a contribuțiilor aferente, inclusiv a drepturilor cuvenite asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav, precum și a indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav și a plăților privind finanțarea sistemului de protecție a copilului și a centrelor publice pentru persoane adulte cu handicap, după caz, atunci când nu pot fi asigurate din venituri proprii. Alocarea și utilizarea cotelor defalcate din impozitul pe venit și a sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, care au fost sistate în condițiile altor acte normative, se mențin.

(3) După recuperarea sumelor de la beneficiari, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației comunică în scris Direcțiilor Generale Regionale ale Finanțelor Publice în a căror rază teritorială se află unitățile administrativ-teritoriale respective, care dispune încetarea restricțiilor prevăzute la alin. (2).

(4) La cererea ordonatorilor principali de credite ai bugetelor locale prin care se angajează să achite sumele decontate necuvenit prevăzute la alin. (1) și în care se menționează Ministerul

Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației ca beneficiar al sumelor și detaliile privind plata, directorii generali ai direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice/directorul general al Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice București/șefii de administrație ai administrațiilor județene ale finanțelor publice alimentează conturile acestora atât cu cote defalcate din impozitul pe venit, cât și cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, până la nivelul sumelor solicitate pentru plata sumelor decontate necuvenit prevăzute la alin. (1).

(5) În termen de două zile lucrătoare de la data alocării sumelor, ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale prezintă unităților teritoriale ale Trezoreriei Statului documentele de plată prin care achită sumele decontate necuvenit, prevăzute la alin. (1), potrivit celor menționate în cerere.

(6) În cazul în care ordonatorii de credite nu prezintă documentele de plată în termenul prevăzut la alin. (5) sau în cazul în care acestea nu sunt întocmite potrivit destinației prevăzute la alin. (4), unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului au obligația să retragă din conturile bugetelor locale sumele aferente cotelor defalcate din impozitul pe venit, precum și sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, care au fost alocate pe baza cererii, corespunzătoare documentelor de plată neprezentate sau întocmite eronat. Unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului au obligația să comunice de îndată ordonatorilor principali de credite ai bugetelor locale sumele care au fost retrase și motivele pentru care au fost retrase.

Art. 11 – Criteriile de prioritizare și implementarea programului vor fi detaliate în normele metodologice de aplicare a programului.

Art. 12 - Se autorizează Ministerul Finanțelor să introducă modificările bugetare în bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Art. 13 – Pentru primul an de implementare a programului, ordinele prevăzute la art. 6 alin. (2) și contractele de finanțare prevăzute la art. 7 alin. (1) se emit și se încheie după aprobarea creditelor de angajament prevăzute la art. 1 alin. (2).

Art. 14 - În termen de 10 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se aprobă normele metodologice de aplicare a programului, prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRIM – MINISTRU,

FLORIN VASILE CÎȚU